

Ropen skalla: Stoppa tidvattnet!

av Bengt-Åke Wennberg

Det finns en omnipotent föreställning att någon person eller grupp skulle kunna påverka och styra rörelserna i samhället i en viss riktning trots att alla individer vill vara fria

En av de vanligaste frågorna i massmedia börjar med "Vad har ni gjort för att...". Ett av de ämnen som diskuterats på detta sätt är vad man från de politiska partierna gjort för att stoppa Sverigedemokraternas frammarsch. Diskussionen leder mig till att associera till en psykisk störning som kallas **omnipotens**. Så här skriver man om denna i Nationalencyklopedin:

"omnipote´ns (en bildning till lat. o´mnis ´all´ och potens), obegränsad makt, allsmäktighet. Gud betecknas ofta som den omnipotente. Medan känslan av omnipotens inte är ovanlig hos små barn, som tror sig behärska hela världen, är den hos vuxna ett tecken på allvarlig psykisk störning, ibland orsakad av droger."

Denna allvarliga psykiska störning kan tydligen vara en kollektiv förvillelse. I Göteborgs Posten den 21 september smular Carl Dahlström sönder de argument som förts fram om vilka misstag som lett till Sverigedemokraternas framgångar och vad man skulle gjort istället.

Min slutsats av hans artikel är att debatten grundar sig i omnipotensfantasier. Sverigedemokraternas framgångar är en del av en social rörelse som sveper över världen. Att små svenska partier skulle kunna ha någon som helst inverkan på dess framfart med de olika förslag som dyker upp är absurt. Jag gillar inte rörelsen – men det är en annan sak.

Vad som dock är synnerligen oroande är att man fastnar i omnipotenta analyser och diskussioner istället för att försöka förstå och utröna grunderna till denna rörelse och hur man själv – och vi i Sverige – ingår i, medverkar till och sannolikt också förstärker den. På insändarsidan i GT den 21 september konstaterar en av våra i frågan engagerade invandrare att det är de gamla och etablerade partierna som är de verkliga rasisterna:

“Genom deras ineffektiva integration, utdragna och långsamma SFI utbildning, absurda körkortskrav, mentorbrist och deras ambitioner att försvenska och förändra invandrarna till något annat än de faktiskt är...”

Efter att i olika sammanhang träffat på både SFI-utbildningen, trafiksäkerhetsverkets körkortstester, företagets diskriminering och på tiden det begav sig talat med integrationsverket kan jag inte annat än hålla med. Detta är också tydligt efter att ha talat med grannar och andra bekanta som oförblommat gör nedsättande uttalanden om våra nya vänner.

Jag förstår deras frustration. DET HAR UPPSTÅTT ETT PROBLEM.

Vi är inte ensamma om detta problem. De pågående sociala rörelserna rubbar vår ordning. Plötsligt måste vi ta andra hänsyn. Sånt är vi inte vana vid. Förra gången det begav sig var när vi stod inför rösträttens införande och skotten i Ådalen. Men de lösningar som nu sveper över Europa och som förordas av de främlingsfientliga partierna löser inte detta problem. Det förvärrar det och sätter oss alla i fara.

Att luta sig mot en kollektiv omnipotens, där vi tror att olika åtgärder – förbjuda burka, ta debatten, demonstrera och kasta ruttna ägg och flaskor, isolera Sverigedemokraterna får makten etc. – kan hjälpa är lika dumt som när man under medeltiden trodde att rökelse och böner skulle kunna fördriva pesten.

Vad som behövs är en genomgripande social analys. Den går att göra. Men den kan inte göras av partihögkvarter och eliten. Och uppenbarligen inte heller av kommentatormaffian i TV. De är alltför fast, isolerade och insyltade i problemen. Det är först i en demokratisk anda som en sådan analys kan växa fram. Utgångspunkten kan inte vara vad ledningen skall ha gjort. Man måste ta utgångspunkt i vår stolthet över vad vi redan gjort för att få ett

demokratiskt Sverige och ha en förtröstan om att vi tror oss om att kunna göra det igen.

Per Thorsell berättar exempelvis att hans uppdrag som röstmottagare var det bästa och mest hedervärda han haft. Tänk att vi i Sverige – till skillnad från i andra länder – kan avlämna våra röster utan skrämsel, otidigheter och trakasserier trots olika åsikter och starka känslor. Att detta blivit möjligt har inte skett av sig självt. Det har varit ett hårt arbete där många varit engagerade. På tiden det begav sig var det fattigdomen som stod i centrum för analysen. Nu är det något annat. Men också detta nya – vad det nu är – måste vi lära oss att diskutera och analysera.

Detta demokratiska folkbildningsarbete måste uppenbarligen nu göras en gång till. Vi måste alla nu förstå vad som händer – inte bara i vårt land utan i Europa och världen. Är det en tidvattensvåg som vi kommer att bli översköljda av eller finns det faktiskt sådant vi här i vår lilla krets kan göra för att åtminstone lokalt bromsa lidandet och skadeverkningarna?

Mitt råd är: Slå dövörat till massmediala trivialiteter och onnipotenta frågor! Kräv bättre analyser av både journalister och politiker som problematiserar frågan om individ och samhälle.